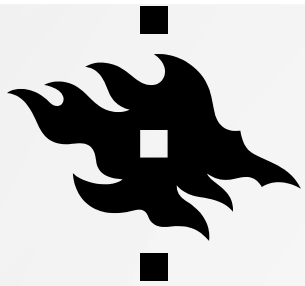

YLEISLÄÄKETIETEEN POHJOISMAISET YDINARVOT

Merja Laine
vt. yleislääketieteen professori
Helsingin yliopisto

YLEISLÄÄKETIEDE

- Yleislääketiede on lääketieteen erikoisala, jolla on osaamisen karttumista tukeva koulutusohjelma ja vankka tieteellinen perusta.
- Yleislääketieteelle ominaista on potilaskeskeisyys ja kokonaisvaltainen lähestymistapa.
- Kliinisen työn kulmakivenä on potilas-lääkärisuhde ja sen jatkuvuus.

CORE VALUES AND PRINCIPLES OF NORDIC GENERAL PRACTICE/FAMILY MEDICINE

1. We promote continuity of doctor-patient relationships as a central organising principle.

The doctor-patient relationship is based on personal involvement and confidentiality. Continuity of care helps build mutual trust and enable high-quality person-centred care.

2. We provide timely diagnosis and avoid unnecessary tests and overtreatment. Disease prevention and health promotion are integrated into our daily activities.

We care for our patients throughout their lives, tending to them through disease and suffering while encouraging progress toward health. We help patients understand their own health – to confront and manage their limitations, improve and maintain their well-being.

Overexamination, overdiagnosis, and overtreatment can harm patients, consume resources and indirectly lead to harmful underdiagnosis and undertreatment elsewhere. When equally effective interventions are available, we choose those that cost less.

3. We prioritise those whose needs for healthcare are greatest.

We aim to minimise inequalities in how health services are provided. We organise our practices to devote the most time and effort to those whose needs for treatment and support are greatest.

4. We practice person-centred medicine, emphasising dialogue, context, and the best evidence available.

We engage professionally with our patients' current life situations, biographical stories, beliefs, worries, and hopes. This helps us to recognise the links between social factors and sickness, and to deepen our understanding of how life and life events leave their imprint on the human body. We promote patients' capacity to make use of their individual and communal resources.

To safeguard our long-term resilience as caregivers, we attend to our own well-being.

5. We remain committed to education, research, and quality development.

We engage actively in the training of our future colleagues. We implement and promote research that is suited to the knowledge needs of General Practice/Family Medicine. We take a constructively critical view of new knowledge and approaches within our areas of specialisation.

6. We recognise that social strain, deprivation, and traumatic experiences increase people's susceptibility to disease, and we speak out on relevant issues.

Respect for human dignity is a prerequisite for healing and recovery.

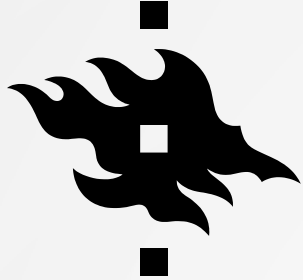
We acknowledge that many circumstances contribute to health inequalities: childhood experiences, housing, education, social support, family income/ unemployment, community structures, access to health services, etc.

We recognise our duty to speak out publicly on specific factors that cause or worsen disease, increase inequality in health outcomes, or make resources less accessible to certain people.

7. We collaborate across professions and disciplines while also taking care not to blur the lines of responsibility.

We engage actively in developing and adapting effective ways to cooperate.

Read more about The Nordic Federation of General Practice on www.nfgp.org

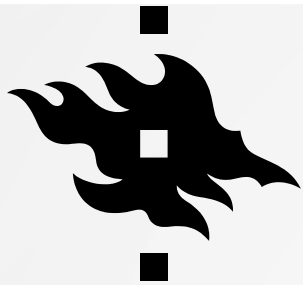
Yleislääketieteen ydinarvot ja periaatteet

Yleislääketiede on lääketieteen erikoisala, jolla on osaamisen karttumista tukeva koulutusohjelma ja vankka tieteellinen perusta. Yleislääketieteelle ominaista on potilaskeskeisyys ja kokonaisvaltainen lähestymistapa. Kliinisen työn kulmakivenä on potilas-lääkärisuhde ja sen jatkuvuus.

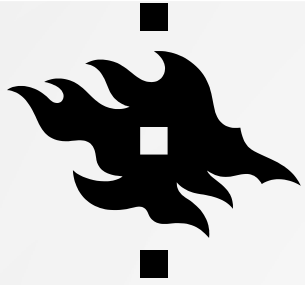
Sitoudumme noudattamaan kliinisessä työssämme ja terveydenhuollon kehittämisessä seuraavia pohjoismaisia yleislääketieteen ydinarvoja ja periaatteita:

1	Edistämme potilas-lääkärisuhteen jatkuvuutta.	Potilas-lääkärisuhteen jatkuvuus on yhteydessä parempaan hoidon laatuun ja pienempiin terveydenhuollon kustannuksiin. Toimiva potilas-lääkärisuhde perustuu potilaan tuntemiseen ja luottamukseen. Luottamus ei synny itsestään, vaan se ansaitaan ajan myötä pitkäaikaisessa potilas-lääkärisuhteessa, ja sen hyödyt ovat kiistattomat.
2	Pyrimme oikea-aikaiseen diagnostiikkaan ja välttämään tarpeetonta testaamista ja hoitoa. Terveystieteen edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy on osa päivittäistä työtämme.	Oikea-aikainen diagnoosi ja hoito vähentävät hoidon kustannuksia ja parantavat hoitotulosta. Ylidiagnostiikka ja -hoito eivät edistä potilaiden terveyttä. Ne vähentävät muiden potilaiden mahdollisuuksia tarpeenmukaisiin tutkimuksiin ja hoitoon. Edistämme potilaidemme terveyttä ja ennaltaehkäisemme sairauksia kulkemalla pitkäjänteisesti potilaidemme rinnalla, auttaen heitä ymmärtämään omaa tilannettaan, lisäämään osallisuuttaan ja kasvattamaan toimijuuttaan hyvinvointiin tähtäävissä muutoksissa.
3	Asetamme etusijalle eniten terveydenhuollon palveluita tarvitsevat.	Edistämme potilaidemme terveyttä ja ennaltaehkäisemme sairauksia kulkemalla pitkäjänteisesti potilaidemme rinnalla. Autamme potilaitamme oman tilanteensa ymmärtämisessä sekä osallisuuden lisäämisessä ja toimijuuden kasvattamisessa hyvinvointiin tähtäävissä muutoksissa.
4	Yhdistämme työssämme potilaskeskeisyyden, hyvän vuorovaikutuksen, potilaan toimintaympäristön tuntemuksen ja parhaan tieteellisen näytön.	Haluamme tuntea potilaamme ihmisinä, emme vain heidän sairauksiaan. Tämä on erikoisalamme perusolemus. Tunteaksemme potilaamme ihmisinä, asetumme hoitosuhteeseen kuuntelemalla ja osoittamalla kiinnostusta heidän elämäntilanteensa, elämäntilannettaan, tarpeita, huolia, odotuksiaan, toiveita ja uskomuksiaan kohtaan. Tämä auttaa meitä ymmärtämään syvällisemmin oireilun ja sairastumisen syyt, jolloin voimme paremmin auttaa potilaitamme. Edistämme potilaidemme kykyä hyödyntää sekä yksilöllisiä että yhteisön voimavaroja. Kiinnitämme huomiota myös omaan jaksamiseemme turvataksemme hyvinvointimme ja toimintakykymme toisten auttajina.
5	Sitoudumme koulutukseen, tutkimukseen ja laadun kehittämiseen.	Yleislääketieteen erikoislääkereinä olemme keskeisessä roolissa lääketieteen perusopiskelijoiden, erikoistuvien lääkäreiden ja erikoislääkäreiden kouluttamisessa sekä yliopistossa että terveyspalvelujärjestelmässä. Toteutamme ja edistämme yleislääketieteen tutkimustyötä auttaaksemme potilaitamme ja kehittäksemme yhä taitavammiksi lääkäreiksi. Korostamme, että uusin tieteellinen tietämys on aina yhdistettävä ja suhteutettava potilaan yksilöllisiin tarpeisiin, yhteiskunnallisesti kestävällä tavalla.
6	Tunnistamme sosiaalisen kuormituksen, puutteellisuuden ja traumaattisten kokemusten lisäävän sairastumisalttiutta ja tuomme tämän esille yhteiskunnallisessa keskustelussa.	Ihmisarvon kunnioitus on edellytys paranemiselle ja toipumiselle. Tunnistamme monien tekijöiden, kuten lapsuuden kokemusten, asuolosuhteiden, iän, sukupuolen, etnisen taustan, perheen tulojen, työttömyyden, yhteisön rakenteiden ja terveyspalveluiden saavutettavuuden vaikuttavan terveyserojen syntymiseen. Velvollisuutemme on tuoda äänemme kuuluville väestön sairastumisen riskiä lisäävistä, sairauden tilaa pahentavista, terveydellistä epätasa-arvoa aiheuttavista ja terveydenhuollon saavutettavuutta vaikeuttavista tekijöistä.
7	Toimimme hyvässä yhteistyössä muiden erikoisalojen, ammattiryhmien ja tieteenalojen kanssa, pitäen samalla huolta asianmukaisesta työnjaosta, vastuista ja velvollisuuksista.	Toimimme potilaidemme diagnostiikan ja hoidon koordinoitunassa keskiössä terveydenhuollossa. Hyvin toimiva yhteistyö terveydenhuollon ammattilaisten välillä auttaa potilaitamme saavuttamaan parhaan mahdollisen terveyshyödyn. Osallistumme aktiivisesti terveydenhuollon toimintamallien ja yhteistyön kehittämiseen. Puolustamme terveydenhuollon kehittämisessä tasa-arvoisuutta ja lääketieteen eettisiä ja humaaneja arvoja pitkäaikaisiin potilassuhteisiimme nojaten.

YLEISLÄÄKETIETEEN YDINARVOT JA PERIAATTEET

1. Edistämme potilas-lääkärisuhteen jatkuvuutta.
2. Pyrimme oikea-aikaiseen diagnostiikkaan ja välttämään tarpeetonta testaamista ja hoitoa. Terveyden edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy on osa päivittäistä työtämme.
3. Asetamme etusijalle eniten terveydenhuollon palveluita tarvitsevat.
4. Yhdistämme työssämme potilaskeskeisyyden, hyvän vuorovaikutuksen, potilaan toimintaympäristön tuntemuksen ja parhaan tieteellisen näytön.
5. Sitoudumme koulutukseen, tutkimukseen ja laadun kehittämiseen.
6. Tunnistamme sosiaalisen kuormituksen, puutteellisuuden ja traumaattisten kokemusten lisäävän sairastumisalttiutta ja tuomme tämän esille yhteiskunnallisessa keskustelussa.
7. Toimimme hyvässä yhteistyössä muiden erikoisalojen, ammattiryhmien ja tieteenalojen kanssa, pitäen samalla huolta asianmukaisesta työnjaosta, vastuista ja velvollisuuksista.

Pohjoismainen yleislääkärien yhdistys (NFGP) on tehnyt yleislääketieteen ydinarvoista videon

<https://youtu.be/cbwtk3Ax0E4>